

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. FUNKČNÍ OBDOBÍ

232.

USNESENÍ SENÁTU

z 8. schůze, konané dne 20. července 2017

**k Bílé knize o budoucnosti Evropy – Úvahy a scénáře pro EU27 v roce 2025
/senátní tisk č. K 31/11/**

Senát

I. se seznámil

s Bílou knihou Evropské Komise o budoucnosti Evropy nastiňující možné scénáře pro vývoj Evropské unie v příštích letech a s rámcovou pozicí vlády k tomuto dokumentu;

II. zastává názor, že pro Českou republiku

1. je zásadně důležité se jasně přihlásit k tomu, že v současné geopolitické situaci nemá Česká republika lepší alternativu, než je členství v EU (přes její nedokonalosti), a vedle členů NATO nemá spolehlivější spojence v politickém, ekonomickém i bezpečnostním smyslu, než EU a její členské státy;
2. bude podstatné, aby vláda v závislosti na plnění Maastrichtských kritérií stávajícími členy stanovila jasný plán vstupu do eurozóny, a to kromě jiného také proto, že členství v eurozóně bude i nadále hlavní dělicí linií v EU, a navíc schopnost dodržet dobrovolně přijatý závazek v takto důležité věci významně přispívá ke kvalitě spojeneckých vztahů;

III. je přesvědčen, že pokud jde o Evropskou unii,

1. strategická rozhodování o budoucím směřování by měla vždy spočívat v konsensu členských států, dosaženém po důkladném projednání v Evropské radě; to je obzvláště důležité v oblasti justice a vnitra;
2. východiskem všech dalších úvah musí být snaha o zachování jednoty EU-27 a integrity vnitřního trhu;
3. ve stávající situaci je zvláště důležité, aby všechny členské státy a instituce EU postupovaly v duchu vzájemné spolupráce;
4. úsilí o zvýšení akceschopnosti EU je zcela na místě, což by ale nemělo probíhat formou častého přehlasovávání v Radě EU, neboť to je jedním z faktorů, který snižuje spokojenost a důvěru občanů dané země v EU;

5. diferencovaná integrace vedoucí k užší spolupráci jen některých členských států by měla být až krajním krokem při neúspěchu poctivě vedené snahy vyjednat řešení přijatelné pro všechny členské státy; případný takový způsob spolupráce musí zůstat otevřený všem členským státům a musí se vyvarovat negativních dopadů na fungování společných politik EU a na jednotlivé členské státy;
6. kromě obecných scénářů uvedených v Bílé knize by měly být na expertní bázi připraveny postupy pro řešení dalších možných krizových situací (jako je např. odchod dalšího členského státu z EU nebo z eurozóny);

IV. shledává, že pokud jde o priority Evropské unie,

1. je třeba se zaměřit na konkrétní realistické cíle, které budou mít širokou podporu členských států a zjevné přínosy pro občany EU, tedy koncentrovat činnost EU do oblastí, v nichž EU v souladu se zásadou subsidiarity přináší skutečnou přidanou hodnotu oproti samostatnému jednání členských států;
2. měla by EU postupovat společně a jednotně především v oblastech, v nichž je prohlubování spolupráce všech členských států v kontextu stávající výzev v Evropě a ve světě zásadní, přičemž jde zvláště o:
 - bezpečnost, obranu a zahraniční politiku;
 - ekonomický rozvoj;
 - kvalitu života v širším smyslu;
 - procesní a institucionální záležitosti;
3. v bezpečnostní, obranné a zahraniční politice by se měly zaměřit především na:
 - bezpečnostní, návratovou, readmisní a rozvojovou politiku včetně spolupráce se třetími zeměmi;
 - rozvíjení spolupráce EU a NATO;
 - ochranu vnějších hranic;
 - boj proti terorismu;
 - rozvoj informačních systémů usnadňující spolupráci v schengenském prostoru a v souvisejících politikách;
 - další rozvíjení aktivní politiky sousedství, zejména na podporu evropské perspektivy zemí západního Balkánu a Východního partnerství;
4. v ekonomické oblasti by se měly zaměřit především na:
 - dobudování vnitřního trhu zejména v oblastech energetiky, služeb a digitální ekonomiky; negativní sociální dopady pravidel vnitřního trhu související s ekonomickými rozdíly mezi členskými státy je přitom třeba řešit především výraznější podporou hospodářské konvergence členských států a sblížením standardů v těch oblastech, kde to je možné;
 - stabilizaci společné měny;
 - rozvoj obchodní politiky;
 - společný postup proti daňovým rájům a agresivní daňové optimalizaci;
 - infrastrukturní investice;
5. v oblasti širší kvality života by se měly zaměřit především na:
 - sociální adaptace na změny přinášené technologickým vývojem;
 - vědu, výzkum a inovace;
 - péči o životní prostředí;
6. v oblasti institucionálního fungování EU by se měly zaměřit především na:
 - posílení demokratické kontroly legislativních a politických procesů EU z národní úrovně za účelem zajištění skutečného dodržování zásady subsidiarity a respektování potřeby rozhodovat o politicky citlivých otázkách na národní úrovni;
 - řešení nadužívání aktů v přenesené působnosti svěřené Evropské komisi;
 - respektování postoje Evropské rady Evropskou komisí a zachování nestrannosti a rovného přístupu Evropské komise ke všem členským státům;
 - důsledné a nediskriminační kontrolování a prosazování dodržování přijatých závazků, a to nejen pokud jde o kontrolu, zda členské státy přijaly implementační předpisy, ale i pokud jde o jejich faktické naplňování; kromě jiného i proto, že dlouhodobě tolerované nedodržování závazků v oblasti

- hospodářské a měnové unie a v oblasti spolupráce a standardů azylových systémů výrazně zhoršilo dopady finanční i migrační krize;
- zvyšování efektivity stávajících politik EU (zejména společné zemědělské politiky a politiky soudržnosti), zejména pokud jde o výdaje z rozpočtu EU a náklady členských států;
 - zlepšování vzdělanosti občanů o EU a kvalitu transparentní diskuze nad její budoucností a výzvami, kterým v současnosti čelí, a tyto postoje občanů zohledňovat v rozhodování orgánů EU;
 - hledání cest ke zjednodušení procesů v EU a tím také k jejich větší srozumitelnosti pro občany;

V. konstatuje, že

proces přípravy výstupů Evropské rady, včetně výstupů z veřejných konzultací, která by dle Bílé knihy měla v prosinci 2017 vyvodit první závěry, by se neměl koncentrovat do několika málo dnů před jejím konáním tak, aby nedošlo k neočekávaným návrhům, jež nebudou dostatečně projednány v národních parlamentech členských států;

VI. žádá vládu,

1. aby Senát informovala o případných změnách rámcové pozice k Bílé knize o budoucnosti Evropy;
2. s ohledem na možnost, že ČR bude na Evropské radě v prosinci 2017 zastupovat již předseda nově jmenované vlády, aby Senát s dostatečným předstihem informovala, pokud by se v mandátu pro předsedu vlády na toto jednání Evropské rady hodlala jakkoli odchýlit od stávající rámcové pozice;

VII. pověřuje

předsedu Senátu, aby toto usnesení postoupil Evropské komisi.

Milan Štěch v. r.
předseda Senátu

Jaromír Strnad v. r.
ověřovatel Senátu